

Sibylla

OCTAVE
FEUILLET

 SAGA
EGMONT

Sibylla

OCTAVE
FEUILLET

Octave Feuillet

Sibylla

Ranskan kielestä suomentanut F. J. P. [Fredrik Joel
Pätiälä].

SAGA Egmont

Sibylla

Translated by Fredrik Joel Pātiälä

Original title: *Histoire de Sibylle*

Original language: French

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2020 SAGA Egmont

All rights reserved.

ISBN: 9788726784855

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser. SAGA Egmont

www.sagaegmont.com

Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Ensimmäinen osa.

I.

Férias'in perhe.

Kaunis elokuun päivä oli loppumaisillaan. Iloisesti helisevä ääni kajahteli molemmista kelloista Férias'in pienessä, jäykkätekoisessa kirkossa, joka kaunisti erästä meren rannikon ympäröimää jyrkkää mäkeä Normandian niemimaan itäpuolella. Pyhävaatteisin puettu väkijoukko oli äsken lähtenyt kirkosta ja hyöri kirkkopihassa; se alkoi tyytyväisesti hymistä nähdessään erään komeasti puetun normandialaisen imettäjän, joka juuri astui kirkon ovesta, kiikutellen leveitten hatunreunojensa varjoamaa, kalliisen kastepukuun vaetetettua lasta. Väkijoukko teki hyväntahtoisesti tilaa tälle arvokkaalle henkilölle, joka kumminkin väliin hyväntahtoisesti keskeytti juhlakulkunsa ja ihastuneitten talonpoikais-eukkojen mieliksi kohotti lapsen huntua. Imettäjän jäljessä kulki kaksi mustaan livreaan puettua palvelijaa, kantaen raskaita rahakukkaroita, jotka kokonaan vetivät puoleensa vähemmän tuntehikkaan yleisön huomion. Yht'äkkiä tuli kirkkoherra vielä messupaitaan puettuna kirkosta ja lausui toimekkaan näköisenä muutamia sanoja palvelijoille, jotka, väkijoukko kantapäillä, kiiruhtivat pois. Hetkisen kuluttua kirkkoherra, voimakas ja jo iäkäs mies, jonka kasvoissa ilmaantui rehellinen hyväntahtoisuus, oli yksinään pienessä kirkkotarhassa, ja kaukaa kuului aaltojen epäselvään kohinaan sekaantuneita lasten huutoja, kun he nurmikon toisella puolen kiistelivät tällaisissa tiloissa tavallisista rahalahjoituksista. Samaan aikaan lakkasi juhlallinen kellojen soitto, ja kirkon yksinkertainen rakennustapa sai

jälleen yksinäisyydessään sen jylhän ja surumielisen luonteen, jonka valtameri tuntuu antavan kaikelle, mikä sitä vaan lähestyy. Niiden suurien metsien taakse, jotka maan puolelta rajoittivat taivaan rantaa, ja jotka rannan suuntaan, niin pitkälle kuin silmä kantaa, kaarteilevat kukkulain mukaan, laski aurinko kaikessa komeudessaan, lävistäen tuhansilla kultanuolillaan tiheitä lehvistöjä; sen vinot säteet loivat vielä valoansa rannan ylängöille ja kimaltelivat kirkon ikkunoissa, mutta ne eivät enää tunkeutuneet merelle saakka, jonka sininen selkä äkkiä tummeni.

Tällä hetkellä avautui kirkon ovi; muudan vanha herra ja vanha nainen astuivat hitaasti pitkin portaita alas; he olivat molemmat pitkä- ja solakkavartaloisia ja heidän kasvonsa ilmaisivat suloista arvokkaisuutta; he lähestyivät kahta valkeata marmoripatsasta, jotka olivat pystytetyt kahdelle vierekkäin olevalle haudalle, ja laskeutuivat polvilleen niitten eteen. Kirkkoherra laskeutui polvilleen muutaman askeleen päähän heidän taaksensa.

Tuokion kuluttua nousi vanha herra ylös ja kosketti vanhan naisen olkapäätä, joka rukoili kasvot käsiin kätkettyinä.

— Lähtekäämme, Louise! — hän sanoi lempeästi. Tämä nousi heti ylös ja hymyili kyynelsilmin miehelle, joka veti hänet luoksensa ja painoi vapisevat huulensa hänen valkoiselle ja puhtaalle otsallensa. Kirkkoherra lähestyi.

— Herra markiisi, — hän sanoi melkein arasti, — Herra antoi ja Herra otti, kiitetty olkoon Hänen nimensä, eikö niin?

Vanhus huokasi, loi silmäyksen merelle päin, sitten taivaasen, paljasti päänsä ja sanoi:

— Niin, kirkkoherra, kiitetty olkoon Hänen nimensä! Sitten hän, taluttaen vanhaa naista käsivarresta, lähti hänen kanssansa kirkkotarhasta.

Puolta tuntia myöhemmin, kun jo oli täysi yö, vierähti yhden vaunut jyrinättä pitkin erästä varjokasta, kosteata tietä vieden Férias'in linnaan kaikki, jotka enää olivat elossa tästä ikivanhasta suvusta, ne molemmat vanhukset, jotka olemme nähneet polvillansa haudoilla, ja sen sinisilmäisen orvon, joka äsken kasteessa oli saanut nuo tässä suvussa ikivanhat nimet: Sibylla Anna.

Noin vuosi sitten olivat markiisi ja markiisitar de Férias lyhyessä ajassa kadottaneet miniänsä, Julie de Vergnes'in, joka oli ollut hyvä kuin enkeli ja elänyt heidän keskessään ainoastaan niinkauvan, että hän sillä saavutti esirukouksia ja surkuttelua, sekä muutamain päivän perästä ainoan poikansa, kreivi Kristian de Férias'in, vakavan ja helläsydämisen nuoren miehen, joka sortui suruun. Ei ole harvinaista näinä kivulloisen tunteellisuuden ja heikon uskon aikoina, että sellaiset tapaukset saattavat epätoivoon ne, joita ne kohtaavat. Markiisi ja markiisitar de Férias olivat voittaneet tämän siveellisen heikkouden: heidän sydämensä olivat tosin luonnostaan hellätunteisia, jopa heikkouteenkin saakka, ja he tunsivat katkeran surunsa koko sen sanomattomassa laajuudessa; mutta heitä elähytti usko, keskinäinen rakkaus, jonka aika oli tehnyt vaan puhtaammaksi, ja lopuksi tieto siitä velvollisuudesta, mikä heillä oli täytettävänä tätä haudasta noussutta kehtoa kohtaan.

II.

Beaumesnil'in perhe.

Se onnettomuus, joka oli kohdannut markiisi ja markiisitar de Férias'ia, oli antanut heidän naapurillensa rouva de Beaumesnil'ille sopivan tilaisuuden harjoittaa taipumustansa, minkä hän mielellään väitti itsellensä olevan, muita lohduttamaan. Tunnettu on kertomus entisestä haavalääkäristä, joka, saadaksensa työtä, silpoi ohimeneviä kellarinsa luukusta. Löytyy naisia, paljonkin, jotka ovat samanluontoisia. Rouva de Beaumesnil, oikein malliksi kelpaava näyte tätä lajia, tunsu niin suuresti tarvitsevansa jaella sen rakkauden aarteita, jonka luonto oli uskonut hänen huostaansa, että hänelle tulee suoda anteeksi se halu, millä hän odotti lähimmäistensä onnettomuuksia, jos kohta hän ei niitä suorastaan heille toivottanut. Tällaiselle vireän ihmisrakkauden elähyttämälle henkilölle oli vaikea lapsensynnytys ja kaksi neljäntoista päivän kuluessa tapahtunutta kuoleman kohtausta, jotka kaikki olivat tapahtuneet saman ystävän katon alla, ollut kolmenkertainen ja oikein nautintorikas juhlallisuus. Senpä vuoksi nähtiinkin, heti ensimmäisen viestin saavuttua kreivinnan tuskista, tämän älykkään muorin kiiruhtavan Férias'in linnaan, taskut lääkkeitä täpösten täynnä. Hän oli nyt saanut oikein lempityötä ja noina neljänätoista onnettomana päivänä ei hän hetkeksikään lakannut neuvomasta, lohduttamasta, valittelemasta ja räpyttelemästä niinkuin kalalokki myrskyssä, ja kaikesta tästä huolimatta ei hänestä ollut laisinkaan hyötyä, vaan vieläpä vastustakin. Jyrkkänä vastakohtana näille vieraan

henkilön tunteellisuuden osoituksille oli se levollisuus, millä nuo molemmat vanhukset kestivät kauheitten koettelemuksiensa kuormaa, välttären kaikkia surunsa osoituksia ja kätkien kyyneleitänsä valistuneen sielun kainoudella. Tällainen käytös oli käynyt kovin rouva de sydämelle. Muutamia päiviä myöhemmin, erään sellaisen perinpohjaisen ja voimakkaan päivällisen lopulla, joita ainoastaan maalla syödään, ilmoitti hän sitä vierailensa sillä koristelemattomalla tavalla, joka oli hänelle omituinen, ja jota me pyydämme saada tässä käyttää.

— Aivan varmaan, hän sanoi, noilla Férias'illa ei ole laisinkaan sydäntä... Olen sitä ainakin luullut... nyt sen tiedän varmaan... Pelkkää ylpeyttä, ei mitään muuta! Totta tosiaan, joll'en minä olisi sinne mennyt, niin kaikki olisi käynyt hiukan kuivan puolisesti, niinkuin sanotaan... No niin, jos olisin sen tehnyt niiden kiitoksien tähden, jotka siitä sain, niin olisin yhtä hyvin voinut säästää nenäliiniani ja silmäraukkojani;... mutta ihmisellä joko on tai ei ole sydäntä... Ja mitä muuten teenkin, sen teen hyvälle Jumalalle, joka näkee kaikki ja tutkii meidän sydämemme; eikö niin, kirkkoherra? Mutta juokaahan toki, hyvä kirkkoherra... Kas niin, juokaa... pieni lasi oivallista kotilikööriäni?... sitä ette saata kieltää... Totta vieköön, nyt ei olla Férias'in linnassa, kelpo kirkkoherrani!... Meillä ei ole sellaisia viinikellaria kuin heillä, mutta mitä tarjoomme, sen tarjoomme hyvästä sydäimestä... Se on aina jotakin. Kas niin, vielä lasi! Mitä hulluja! Se on jo kaadettu, teidän täytyy se juoda! Tarvitseehan teidän vahvistaa itseänne, kirkkoherra... Minä näin kyllä, kuinka juhlamenot teitä rasittivat... Te itkitte alttarilla kuin aamukaste... Niin — kun on alttarista puhe — teidän alttariliinanne edistyy suurin askelin; se olisi jo valmiskin, joll'ei näitä ikävyöksiä olisi tullut... Mutta, nähkääs, pitää koittaa rohkaista mieltänsä... Elämä on vaan murheenlaakso, niinkuin tiedätte... Ja

miksimä näyttäisimme lohduttomammilta kuin nuo Férias'itkaan, jotka todellakin minua kummastuttavat... Mutta ei se kuitenkaan tee mitään, kaitselmuksella tietää, mitä se tekee... Julia paralla oli tosin monta hyvää ominaisuutta, mutta hän oli pieni pariisilainen muotinukenne, joka kentiesi olisi kerran saattanut hyvät vanhempansa häviölle, etenkin kun hänellä oli puolisona mies sellainen kuin Kristian, jossa, kaikista hänen arvokkaisuudestaan huolimatta, ei ollut vaimonsa ohjaajaa... En millään muotoa tahdo väittää, ettei hän ollut hyvä nuorukainen, mutta ylpeä kuin riikinkukko, puhdasta Férias'in verta kiireestä kantapäähän saakka... ja tässäkin saattaa pyhän apostolin kanssa sanoa, herra kirkkoherra, että se joka itsensä ylentää, se alennetaan!

Tämän sanottuansa rouva de Beaumesnil pyyhkieli melkein miesmäisen viiksi-oraan varjoomia ohuita huuliaan, joihin oivallinen kotilikööri oli jättänyt mehukkaita jälkiänsä.

Jos kohta onkin päivän selkeätä, että rouva de Beaumesnil oli hupsu, niin ei hän kuitenkaan, kaikista niukkaa järkikultaa osoittavista lörpötyksistään huolimatta, ollut tyhmä. Jonkinlaiseen kömpelöön sukkeluuteen, joka, ihme kyllä, oivallisesti viihtyy ahtaissa aivoissa ja on sangen hyvässä sovussa vähemmin jalon mielenlaadun kanssa, yhdistyi hänessä vielä kestävä tahto, ja tästä juuri syntyi se niin kutsuttu hyvä pää, joka pystyy kaikenlaisten tuumien toimeen panemiseen. Kun hän oli vaan vähäpätöisen, suuren lapsijoukon piirittämän maalais-herrasmiehen tytär, niin näytti siltä, kuin hän tulisi viettämään ikuista impeyttä; mutta silloin eräs älykäs ystävätär löysi saaliin hänen toivottomuudellensa. Tämä oli muudan lähikanttoonista kotoisin oleva, sävyisä aatelismies, herra de Beaumesnil, rikas ja vanhaa sukuperää, mutta niin yksinkertainen, että hän milt'ei ollut houkkio. Hän päätti saada mieheksenne

tämän hölmön, ja riemukseen hän hänet saikin. Hra de Beaumesnil'in, joka ei asiain ymmärtämisessä vetänyt likimainkaan vertoja puolisolleen, ei ensinkään tarvinnut katua antaneensa nimensä neiti Desrozais'ille; sillä hän tarttui innokkaasti miehensä huonosti hoidetun talouden johtamiseen ja saattoi sen hyvälle tolalle, jolla hän sen sitten pysyttikin. Hra de Beaumesnil saattoi tästä lähin varsin vakavasti vaipua suloiseen uneliaisuuteensa, joka useimmiten hänet valtasi aterioiden väli-ajoilla; muina aikoina tämä salaperäinen olento näytti katselevan elämää niinkuin hauskinta asiaa maailmassa, naurellen kaikkea eikä mitään. Muuten hän oli mykkä kuin kala, paitse jos hän oli nähnyt unta, sillä hänen mielityönsä oli kertoa uniaan. Väliin hän sattui näkemään sellaista unta, että hän oli härkä; tämä uni ilahutti häntä suuresti, ei tiedetä miksi, ja hän kestitsi mielellään vieraitansa sen kertomisella.

Herra ja rouva de Beaumesnil'illa ei ollut ensinkään lapsia ja tunnustaa täytyy, ett'ei ihmiskunnan tämän tähden erittäin tarvinnut epätoivoissaan olla; mutta rouva de Beaumesnil'in sukulaisille tämä oli sangen suloinen asia: yksi hänen veljistään, Teodor Desrozais, joka antoi kutsua itseänsä ritariksi, saavuttaaksensa senkautta itselleen aatelisuutta, ei hidastellut muuttamaan kotijumaliaan de Beaumesnil'in taloon. Hän oli jo iäkäs mies, hänen nenänsä oli suuri ja silmänsä pienet eikä häneltä milloinkaan puuttunut mukavasti höystettyjä sanoja, jotka saattoivat naiset suloisesti punastumaan jälkiruokaa syödessä. Viikolla hän oli vuorotellen naapuriston piikojen kauhun ja ihailun esineenä ja sunnuntaina hän lauloi lukkarin penkissä. Sitten tuli muudan serkku, Constance Desrozais, lihava, hymyilevä ja nöyrä vanhapiika, jota rouva de Beaumesnil käytti lakkaamatta kotiaskareissaan, sitten vielä eräs veljentytär, Klotilda Desrozais, jonka isä oli hiljakkoin kuollut Afrikassa, kaunis, mustanverinen,

tuittupäinen, oikukas ja hemmoittelulla kokonaan pilattu lapsi, joka sangen pelottavalla tavalla saattoi itsensä huomatuksi.

— Nähkääs, hyvä kirkkoherra, rouva de Beaumesnil sanoi väliin sielunpaimenellensa, jolle hän tavallisesti uskoi ajatuksensa, mutta joka useimmiten vain laimeasti ja väkinäisesti antoi niille hyväksymisensä, ollaksemme rehelliset tätä kunnon miestä kohtaan; nähkääs, ainoastaan hemmoitellut lapset valitsevat elämässään oikean radan; minä olen tullut sen usein huomaamaan. Mitä se auttaa, että vastustellaan noita rakkaita pikku olennoita? Heillä on kyllin vielä aikaa saada vastuksia elämässään, lapsi raukat! Ja sitä paitse osoittaisi se epäluottamusta hyvään Jumalaan, joka kyllä heitä kaitsee... Minä tiedän kyllä, ett'ei se ole Férias'ilaisten ajatus, eivätkä he katso sopimattomaksi koittaa sitä poistaa minultakin Klotildan suhteen, niinkuin tuon lapsikullan muka tarvitsisi joskus moittia meitä siitä, että olemme häntä hemmoitelleet, kun hän päinvastoin niin suuresti rakastaa ja kunnioittaa hra de Beaumesnil'ia ja minua, että sitä on vaikea itsellensä kuvaillakin... Eikö niin, rakas Klotildani?

Neiti Klotilda, joka oli silloin noin seitsemän tai kahdeksan vuotias ja joka, käsivarret rinnalla, kuunteli tätä puhetta, istuen ja tasapainoaan pysytellen erään tuolin selkälaudalla, kuroitti vastaukseksi punaista kieltänsä teräskovien hampaattensa välistä.

— Suloinen veitikka! jatkoi rouva de Beaumesnil joutumatta ensinkään hämillensä; sitä luonnollista suorutta! Mitä Férias'ilaisiin tulee, niin saadaan nähdä, mitä he saavat Sibyllastansa kaikilla kasvatus-oikuillansa... Eikä hyvää tiedä se pakanallinen nimikään, minkä he ovat hänelle antaneet! Siinä taaskin osoitus heidän ylpeydestänsä... Huomatkaa, mitä sanon, kirkkoherra: he

saavat hänestä samanlaisen nirppanenän, kuin hänen äitinsäkin oli!

Näyttää ehkä kummalliselta, että rouva de Beaumesnil'in tapainen nainen, jonka perhe oli samanlainen kuin hän itsekkin, saattoi päästä tuttavaksi sellaisessa talossa kuin Férias'ilaisten, missä vallitsi luonnollinen hyvä aisti, peritty ylevyys ja hienot tavat, sanalla sanoen todellinen sivistys; mutta yksi maa-elämän päähaittoja onkin juuri se, että siellä ei ole varaa valita seuraa itsellensä. Muuten rouva de Beaumesnil, joka piti äärettömänä etuna saada elää seudun mahtavimpien ylimysten seurassa, jos kohta hän heitä halveksikin, ymmärsi ohjata omaisiensa kieltä ja itsekkin käyttää, Férias'ilaisten läsnä ollessa, huolellisempaa puhuttelutapaa. Muuten hän heidän seurassaan oikein tuhlassi nöyriä kohteliaisuuden osoituksia, jotka kahleitten tavoin kiusasivat noita kelpo ihmisiä. Tuo valistuneille sydämille omituinen kärsivällisyys, ja se kiusallinen välttämättömyys, joka vaatii kumppania biljardissa ja neljättä miestä whist-pelissä, jotka kumpikin suuresti huvittivat vanhaa markiisia ja joista ritari Teodor voittajana riemuitsi, voivat selittää sitä kummallista yhteyttä, joka vallitsi niin peräti erilaisten luonteitten välillä.

III.

Sibylla.

Kreivi ja kreivinna de Vergnes, jotka äidin puolelta olivat Sibyllan iso-vanhemmat ja jotka asuivat omassa komeassa talossaan Pariisissa, suostuivat esteitä tekemättä siihen sopimukseen, minkä Férias'ilaiset heille esittivät sen tapauksen johdosta, joka tuotti näille kummallekin perheelle niin katkeraa surua. Sibyllaa piti sen mukaan ensin kasvatettaman maalla ja sitten hänen piti tulla asumaan de Vergnes'in perheessä, kun hän oli tullut siihen ikään, että hänen tuli hankkia itsellensä korkeampaa sivistystä ja päästä maailman tuttavuuteen, ja että tuli pitää huolta hänen naittamisestaan. Kreivinna de Vergnes, joka yksityisenä ihmisenä rakasti sangen suuresti maailmaa, oli vielä nuori ja luuli itse olevansa vieläkin nuorempi; ilolla hän siis ottikin vastaan sellaisen ehdotuksen, joka lykkäsi tuonnemmaksi hänen iso-äidin toimensa ja sen näkyväisen osoitteen.

Meidän on tunnustaminen, ett'ei Anna Sibylla de Férias'in ensi vuodet tarjoa mitään erityistä huomattavaa. Lapsi oli sangen soma: hänen suuret siniset silmänsä olivat tavallisesti lempeät ja totiset, mutta ne saivat tummemman kiillon, kun hän joutui niiden vallattomien ja kummallisten vihanpuuskien valtaan, jotka aina tyyntyvät imettäjän yksitoikkoisista kehtolauluista. Sibyllalla, totta puhuen, oli yltäkyllin tällaisia mielenliikutuksia, jotka eivät suinkaan ole hänen ikäistensä pääsulona. Eräänä kesä-iltana, kun hän juuri oli pantu kehtoonsa, likelle erästä ikkunaa, joka tavattoman kuumen päivän tähden oli jätetty auki, hän tuli

niin rajulle ja pahalle tuulelle, että markiisi ja markiisitar yht'aikaa riensivät huoneeseen. Imettäjältä oli loppunut kaikki viihdytyskeinot, eikä hän sanonut enää tietävänsä mitään; markiisitar lauloi, markiisi torui, mutta lapsi huusi vaan huutamistaan ja oli vähältä tukehtua.

— Tätä on mahdoton kestää! markiisi sanoi. On varmaankin nuppineula hänen vaatteissaan; katsokaa, imettäjä!

— Ei, ystäväni, markiisitar sanoi, ei niissä mitään ole; hän tahtoo jotakin.

— No mitä hän sitten tahtoo? Koittakaa sitä keksiä, minä pyydän, sillä, sen sanon vieläkin, tätä ei voi kestää.

— Ystäväni, markiisitar vastasi, joka etevällä äidin älyllä oli huomannut vimmastuneen lapsen katseiden ja käsivarsien suunnan, minä tiedän, mitä hän tahtoo; hän tahtoo tähteä.

— Totta tosiaan, sinä taidat olla oikeassa... Niin, se on selvä... hän tahtoo tähteä!

— Siinä tapauksessa, imettäjä sanoi, on parasta sytyttää paperi, hra markiisi, ja antaa se hänen käteensä.

— Ei, ei, markiisi sanoi, minä en siihen suostu. Muuten ei milloinkaan saa pettää lapsia, enkä minä nytkään noudata hänen oikkuansa. Imettäjä, lisäsi hän ankaralla äänellä, sulkekaa ikkuna.

Kun tämä mullistus oli tapahtunut ja ikkuna oli suljettu, niin Anna Sibylla, hetkisen mietittyänsä, nukkui ja uneksi luultavasti pitävänsä tähteä pienessä puristetussa nyrkissään.

Sittenkuin Sibylla jo saattoi sanoillakin selittää tarkoituksensa, ei enää ollut epäilemistäkään, että tämä pikku olento oli joltakin pahalta haltialta, jota ei ollut muistettu hyvittää lapsen syntymäpäivänä, saanut lahjaksi sellaisen onnettoman ominaisuuden, että hänen ajatuksissaan syntyi mitä hulluimpia mietteitä, joiden

tyydyttämistä hän vaati niin ankaralla kiivaudella, että se vastusten kohdatessa saattoi syttyä raivoksikin. Tämä paha taipumus tuotti mitä suurinta iloa rouva de Beaumesnil'ille, joka sen oli ilkeällä mielihyvällä huomannut; markiisitar de Férias'in se taas saattoi epätoivoon.

— Myönnätkö, ystäväni, hän sanoi huokaillen miehellensä, että daimoni on ottanut asuntonsa tähän pikku enkeliin.

— En, rakkaani, vanha markiisi vastasi, en myönnä. On totta, että lapsi tahtoo intohimon kiivaudella sitä, mitä se tahtoo; mutta se on sitä parempi, jos hän tahtoo hyvää. Usein olen huomannut sinun, ystäväni, ihailevan tyttösen ruusunpunaisia, läpikuultavia kynsiä; minä pyydän sinua kuitenkin ottamaan lukuun, että joll'et niistä pidä huolta, ne pian saattavat muuttua hirveiksi petolinnun kynsiksi. Samoin on myöskin niiden ominaisuuksien laita, mitkä luonto on meille antanut: ne ovat kaksiteräisiä aseita, yhtä sopivia hyvään, kuin pahaankin. Mitä vakavammat ja voimakkaammat nämät ominaisuudet ovat, sitä suurempi on niitten tuottama rikkaus, pää-asia on niiden ohjaaminen ja sopusoinnussa pitäminen; ja se on oleva se velvollisuus, joka Sibyllan on täyttäminen itseänsä kohtaan, kun hän kerran itse on päässyt siveellisen vapautensa herraksi. Siihen asti se on oleva meidän velvollisuutemme. Minä olen aina katsonut vanhempia ja kaikkia, joitten pyhänä tehtävänä on lasten kasvattaminen, puoleksi vastuunalaisiksi niistä vaiheista, mitä he lapsille valmistavat. Minulla on se käsitys Jumalan oikeuden tunnosta, että se käy meidän syntiemme alkulähteille saakka, etsii niiden ensimmäisetkin siemen-aiheet ja eroittelee sitten yksityisen elämästä sen, mihin muut ovat olleet syynä, jumalallisen kohtuutensa tarkkuudella. Se tehtävä, johon me olemme sitoutuneet, on epäilemättä raskas taakka; mutta toiselta puolen, rakkaani, on suloista

ajatella, että meidän vaikutuksemme lastemme tulevaisuuteen ja onnellisuuteen ei rajoitu tähän elämään, vaan että se kestää ijankaikkisesti. Mitä Sibyllaan tulee, niin minä olen käyttävä kaikkia voimiani, taivuttaakseni ehjänä hänen tahtonsa kallista aarretta, joka on paras hyvä ja verraton ase tässä elämän taistelussa, kaikkeen, mikä on todellista, järjellistä ja mahdollista, vaikka olisinkin mielelläni suonut tämän vaikean tehtävän olevan poissa vanhuuteni hartioilta; sillä minä tunnustan olevani sangen heikko tämän lapsen suhteen, ja minä joutuisin epätoivoon, jos hän pitäisi iso-isäänsä — ainoata isäänsä, mikä hänellä on — kovana ja sydämettömänä miehenä. Jumala kuitenkin tietää ett'en sellainen ole.

— Jumala ja minä! markiisitar sanoi, luoden puolisoonsa kirkkaan silmäyksen, josta säteili ääretön rakkaus.

Näiden kunnon vanhuksien keskustelun keskeytti äkkiarvaamatta puutarhasta kuuluva kimeä huuto, joka kutsui suoraa päätä markiisia panemaan tuumansa käytännössä toimeen. Hän lähti paikalla karvain mielin täyttämään kovaa velvollisuuttansa ja huomasi poikansa tyttären olevan käsin jaloin taistelussa imettäjäänsä vastaan, joka kaksi tai kolme vuotta sitten oli koroitettu hänen koti-opettajattareksensa. Tämä ikävä näky oli erään kalalammikon rannalla, missä kolme neljä komeata joutsenta hiljalleen ja suloisena käveli. Nähdessään iso-isänsä tulevan, Sibylla herkesi huutamasta, ja odotti häntä päättävässä asennossa, säihkyvin silmin ja huulet kiinni puristuneina.

— Mikä täällä on? hra de Férias kysyi.

— Minä tahdon nousta joutsenen selkään, Sibylla vastasi lyhyesti.

— Mitä, joutsenen selkään! markiisi jatkoi. Mitä se sellainen leikki on?

Imettäjä selitti sitten kuinka neiti, ensin annettuaan sangen sievästi leipää joutsenille, oli yht'äkkiä sanonut tahtovansa ratsastaa yhdellä linnuista ja tällaisella kulkuneuvolla lähteä lammikon yli. — Eikö ole totta, hra markiisi, että hän uppoisi?

— Sitä ei tarvitse epäillä, markiisi sanoi, ja hän ansaitsisi, että hän saisi sitä koittaa.

— Ei joutsen uppoa! Sibylla sanoi.

— Jumala on antanut joutsenelle sukeltamis-taidon, mutta sinulle hän ei ole sitä antanut.

— Minä tahdon nousta joutsenen selkään! Sibylla sanoi vavisten.

— Sinä menet kamariin, markiisi sanoi, kosk'et ymmärrä ihmisten tapoja. Viekää hänet, imettäjä.

Kun Sibylla yhä vastusteli huutaen kahta kovemmin, hra de Férias otti häntä kiinni vyötäisiltä, nosti hänet maasta ja astuen pitkin askelin linnaa kohti, hän vei hänet eräasen matalaan huoneeseen ja sulki hänet sinne; sitten hän palasi markiisittaren luo ja sanoi vavisten heittäytyen eräälle tuolille:

— Minua lohduttaa kuitenkin se, että minä kärsin enemmän kuin hän.

On lukijoita, joilla ei ole lapsia, emmekä me saa sitä unhottaa. Me emme siis tahdo seurata markiisi de Férias'ia askel askelelta hänen kasvatus-systeeminsä vaivaloisissa ja ansiokkaissa toimissa. On kylliksi sanoa, että monen samanlaisen tapauksen jäljestä, kuin äsken puhuimme, Sibylla ihmeellisellä tavalla oppi ymmärtämään, että asianhaarain luonto ja hänen iso-isänsä parempi ymmärrys saattoivat ja että niiden täytyikin useimmiten sulkea hänen tahtonsa tulvavesi, kunnes hän oppi tuntemaan ne siveelliset lait, joiden tuli hillitä ja ohjata niiden kulkua ja taipumusta. Tuli päivä, jolloin hra de Férias'in ei tarvinnut muuta kuin hymyillen sanoa: "Sibylla, sinä tahdot nousta

joutsenen selkään!" heti tukahuttaaksensa jonkun järjettömän oikun. Sanalla sanoen, hän ei säilyttänyt itsevaltaisista taipumuksistaan muuta kuin kestävän ja kiivaan lujuuden luvallisissa pyrinnoissa.

Rouva de Beaumesnil, joka kadehtien katseli näitä onnellisia seurauksia, muutti puhetapansa; sen sijaan että hän ensin surkutteli Sibyllan vanhempia, alkoi hän nyt surkutella Sibyllaa.

— Tuolla vanhalla Férias'illa, hän sanoi, ei todellakaan ole enemmän sydäntä, kuin minun kengälläni, voidessaan lyödä tuota pientä, äiditöntä lapsi-raukkaa! Sillä, vaikk'ei hän milloinkaan minun läsnäollessani ole häntä lyönyt (hän ei sitä rohkenisi... hän tuntee minun sydämeni... hän tietää että minä soimaisin häntä vasten silmiä, jos kohta hän onkin Férias!), näkee kuitenkin lapsen käytöksestä, että häntä on lyöty. Hän vapisee heidän edessänsä, hän heitä kammoksuu, ja totta puhuen he eivät sitä vääryydellä ole saavuttaneet: tämä on oleva heidän rangaistuksensa, kunnes tulee hyvän Jumalan vuoro.

Rouva de Beaumesnil erehtyi. Saman Jumalan hyvydestä, jonka nimeä hän niin usein mainitsi, kuten muutkin hänen kaltaisensa ulkokullatut ihmiset, ja jonka hän niin huonosti tunsi, — saman Jumalan hyvydestä saattaa äiti rangaista rikollista lastansa, joutumatta siihen hirveään vaaraan, että hän sen kautta saavuttaa itsellensä tämän vihan. Pienen lapsen sydämessä on sama syvään juurtunut oikeuden tunne, kuin suuren kansakunnankin sydämessä. Lapset rakastavat vanhempiansa, niinkuin kansat hallitsijoitaan, — jos he niitä kunnioittavat. Kaukana siitä, että Sibylla olisi kammoksunut herra ja rouva de Férias'ia, jotka, ottamatta lukuun tarpeellisen arkuuden tuottamia poikkeuksia, sydäntensä välillä muodostivat hänelle suloisimman olopaikan maailmassa, hän tunsi heitä kohtaan todellista myötätuntoisuutta, mitä ei tavata hänen

ikäisillänsä. Hän heitä rakasti, hän heitä ihaili. Hänen terävässä, vakavassa ja hiukan haaveellisessa hengessään näki ihmeteltävässä määrässä jälkiä siitä samalla kertaa valistuneesta ja avosydämisestä luonteesta, mikä hallitsi molempien vanhusten perheellisissä suhteissa, heidän erinomaisesta ystävyydestään, tyyneestä arvokkaisuudestaan ja siitä hiukan patriarkallisesta kurista, jotka kaunistivat hänen isänsä huonetta. Eikä muuten puuttunut vastakohtiakaan kehittämään hänen arvostelemis-kykyänsä. Väliin näet hän lähetettiin päiväksi rouva de Beaumesnil'in luo, joka sanoi rakastavansa äidin tunteilla tätä lasta, ja joka niitä hänelle osoitti syöttäin hänelle naurattavia kohteliaisuuksia ja vaikeasti sulavia herkkuja. Tällaisissa tilaisuuksissa hänen emäntänsä jokapäiväiset juorut, hra de Beaumesnil'in mauton iloisuus, ritarin juomalaulut, neiti Constance'n jaarittelut palvelijain kanssa, ja neljää tai viittä vuotta häntä vanhemman ruskeaihoisen ja kauniin Klotildan mellastava kiivaus saattoivat Sibyllan paheksumisen-sekaiseen ihmettelyyn, jota hän naivisti ilmaisi, kun rouva de Férias häneltä kysyi:

— Onko sinulle hankittu huvia, kultaseni?

— On, iso-äitini, paljon huvia, mutta minun on ollut ikävä.

Juuri näitten naapurissa käyntien kautta Sibylla oppi tuntemaan sen siveellisen ilman arvon, jota hän hengitti Férias'issa. Hänestä tuntui siltä kuin nuot hyvät vanhukset saattaisivat läsnäolollansa ympärillä vallitsevaan ilmaan ystävällisemmän hengen, joka tuntui etenkin suloiselta hänen palatessaan kotiin rouva de Beaumesnil'in luota.

Markiisi de Férias oli jättänyt omaksi hoidettavakseen osan laajoista tiluksistansa ja hän johti itse niitten viljelemistä. Hän maksoi säännöllisesti joka lauvantai itse työväellensä heidän palkkansa ja käytti tätä tilaisuutta oppiaksensa tuntemaan heidän kunkin tarpeitansa ja

osoittaaksensa heille hyväntahtoisuuttansa. Tällaiset maksupäivät olivat oikeita juhlia Sibyllalle. Kesäiseen aikaan maksu suoritettiin eräällä nurmikolla aivan puiston ja viljelysmaitten rajalla. Päivän laskiessa markiisi ja markiisitar tulivat tänne istumaan eräälle kuusien varjoomalle penkille. Sibylla istuutui sangen arvokkaan näköisenä heidän välillensä. Ensin hän kuunteli etäältä kuuluvia elonleikkaajien lauluja, ja sitten hän näki heidän tulevan pitkässä, kirjavassa jonossa eräälle mäen-töyräälle, jolta saattoi nähdä yli koko puiston. He lähestyivät yhä laulellen, sirppi kädessä tai harava olalla, pitkin erästä kanervikossa käyvää polkua, ja vaikenivat vasta kun olivat tulleet pensas-aidan portille, vastapäätä kuusikkoa. He asettuivat sitten nurmikolle, ja kävivät vuorotellen ottamassa palkkaansa ja usein vielä muutakin, mitä Sibylla majesteetillisena ja ihastuneena heille antoi.

Hra de Férias oli perinyt isältänsä toisenkin perhetavan, jota hän samalla uskollisuudella säilytti. Hän kutsui aina iltarukouksen keskellä palvelijansa ja työmiehensä linnan saliin ja luki kovalla äänellä iltarukouksen, liittäen messukirjan lauseihin aina sellaista, mikä sopi kuuntelijoiden yksinkertaiselle mielelle ja hänen omiin yksityis-oloihinsa. Se puoli hämärä, missä tämä kotihartaus toimitettiin, se hiljainen kopina, joka ilmaisi uskollisten palkollisten tuloa ja menoa, kyyneleet, jotka juoksivat rouva de Férias'in vaaleille poskille, vanhan markiisin hiljaiset ja säyseät neuvot, ne kaikki tekivät tästä jokapäiväisestä juhlallisuudesta Sibyllalle oikean pyhän hetken, joka oli täynnä mieltä ylentävää ja salaperäistä suloa.

Hänellä oli myös iloisempia huvituksia. Rouva de Férias rakasti miehensä ja kasvattityttärensä jälkeen erittäin innokkaasti kahta asiaa: kukkia ja harvinaisia kanoja. On tietämätöntä, oliko hänellä todella luonnostaan nämä kaksi mielihalua, vai tekikö hän sen vain valmistaaksensa

markiisille sen sanomattoman hovin, että hän sai niitä kastella ja ruokkia. Olkoonpa kuinka tahansa, niin ei kulunut ainoatakaan viikkoa, jona ei markiisitar ylösnoustessaan olisi löytänyt ikkunansa alta joko hanhea tai kukkavihkoa, mitkä yöllä olivat pudonneet taivaasta. Hra de Férias oli tällöin salaa piiloutunut tiheään lehvikkoon ja Sibylla, joka oli kumartunut hänen jalkojensa viereen, odotti tykkivin sydämin sitä suloista hämmästystä, mikä oli valtaava rouva de Férias'in. Tavallisesti kävi niin, ett'ei rouva de Férias milloinkaan ollut nähnyt eikä edes toivonut saavansakaan nähdä niin heleän värisiä kukkia ja niin ihmeen kauniita kanoja. Tästä huolellisuudesta, jota oli noudatettu niin monena vuosikymmenenä, olikin seurauksena, että Férias'in karjanhoito ja kukkatarhat olivat niin kuuluisia, että matkustajatkin niihin kiinnittivät huomionsa. Markiisitar vietti suuremman osan onnellista elämäänsä näissä suloisissa paikoissa, missä hän siunasi taivasta, Jumalaa ja puolisoansa, ja missä hän myöskin väliin itki. Mutta Sibyllalle ei tässä paratiisissa jäänyt yhtään surun sijaa: nämä kukkamaat ja lintuhäkit, joiden kuningatar hänen mielestänsä oli hänen iso-äitinsä, viehättivät häntä. Hän luuli elävänsä siinä satumaailmassa, josta hänelle oli kerrottu, kun häntä oli tuudittu nukkumaan. Isoisäänsä, näitten suloisten ihmeitten luoja, hän piti melkein jumalallisena olentona. Eikä rouva de Férias'ikaan kunnioittanut puolisoansa vähemmällä suosiolla. Kun Sibylla näki hänen eräänä päivänä ihailun valtaamana katselevan kasvihuoneen ikkunasta, niin hänkin pisti päänsä ikkunasta ja näki herra de Férias'in silmäilevän ilta-auringon valossa erästä ruusunpensasta.

— Oi, lemmikkini, markiisitar sanoi, katsoppas, kuinka kaunis iso-isäsi on! Voi kuinka kaunis hän on!

Sibylla riensi kepein jaloin ulos ja lähestyen vanhaa markiisia, ilmoitti hänelle tämän hellän sanoman hiukan ylpeältä vivahtavalla äänellä:

— Iso-isä, markiisitar de Férias lähettää minut ilmoittamaan teille, että te hänen mielestänsä olette kaunis. Markiisi hymyili.

— Mitä hullutuksia! Mene hänelle sanomaan, että hän itse on viehättävän kaunis.

Sitten hän lisäsi, kutsuen häntä takaisin: — Vie hänelle tämä kukka.

IV.

Sibyllan Mielipuoli.

Kesällä, kun aamurusko luo säteilevää valoansa kirkkaan taivaan sinilaelle, tuntuu siltä kuin se raittius ja viileys, joka vallitsee aamusilla, kestäisi ikuisesti. Mutta äkkiä nousee tuulen puuska, kukat horjuvat ja puitten latvat taipuvat; vaaleita hattaroita risteilee toiselta puolen taivaan kantta toiselle, kuten purjeita, jotka näkymättömät kädet äkkiä ovat levittäneet. Ihmiset käyvät rauhattomiksi ja sanovat toisillensa, että päivän kuluessa vielä saattaa nousta myrsky.

Ei mikään muu kuin tämä vanha kuvaus saata niin sopivasti ilmaista sitä uutta vaihosta, joka tapahtui Sibyllan lapsuudessa sen viisi tai kuusi vuotta kestäneen täydellisen tyyneyden jälkeen, jota olemme kokeneet kuvailla. Hänen luonteensa muuttui äkkiä vaihtelevaksi. Hänellä oli hillittömän ilon hetkiä; mutta useimmiten joku salainen murhe näytti kalvavan hänen nuorta sydäntänsä, ja hänen vaaleatukkainen päänsä notkistui kuin tähkäpää. Tällaisina hetkinä jokin epämääräinen runous lauloi laulujansa hänen korvaansa, ja outo halu pakoitti häntä etsimään yksinäisyyttä. Hän vei imettäjänsä mukanaan metsään, joka oli Férias'in puiston takana, ja palasi vasta illalla linnaan.

— Mitä toimittaa hän kaikki päivät metsässä? Mitä huvia hänellä on siellä? hra de Férias vihdoinkin kysyi imettäjältä, käyden rauhattomaksi hänen kummallisten kävelyjensä tähden.

— Hra markiisi, imettäjä vastasi, me kävelemme alussa rauhallisesti hyvän aikaa ja pikku neiti on viisas kuin enkeli.

Mutta jos hän vaan saa nähdä hiukankin siintävää merta puitten välistä, niin hän hurjistuu, taputtaa käsiään ja alkaa huutaa: "Imettäjä, meri, meri!" ja sitten hän ottaa minua kädestä ja pakoittaa minua juoksemaan kanssansa siksi kunnes lankean, ja hän huutaa yhä vielä: "Meri, meri!" ja nauraa täyttä kurkkua. Sitten minä istuudun jonkun puun juurelle ja ryhdyn työhöni; nuori neiti istuutuu useimmiten viereeni; mitättöminkin seikka häntä huvittaa: puun lehvä, herra markiisi, pieni kukkanen, ruohon korsi, mitä hän tuntikausia sangen totisena silmäilee. Toisinaan taas hän juoksee tiehensä johonkin pensastoon, kätkeytyy ruohoon ja nukkuu kuin peltokana vakoon. Minä sanoin, että hän nukkuu, hra markiisi, mutta minä en sitä tiedä, sillä tänään, kuin kohotin hänen hattuaan, minkä hän oli vetänyt silmillensä, hän itki. Hän kukaties uneksi.

Tämä viimeainittu seikka pelästytti markiisin rauhallista mieltä. Sibylla luisuttiin saapuville.

— Miksi olet itkenyt tänään metsässä, lemmikkini? hän kysyi. Onko sinulla huolia? Oletko onneton?

— Oi en! sanoi lapsi innokkaasti heittäytyen iso-isänsä kaulaan.

— Miksi olet sitten itkenyt?

— En tiedä... En minkään tähden.

Täytyi tyytyä tähän vastaukseen.

Férias'in metsissä oli eräs paikka, jota Sibylla erittäin ennen muita rakasti. Se oli eräs pieni etäinen laakso, jossa virtaili pieni puro melkein rantojensa vihreiden puitten peittämänä. Puron alkulähteillä oli maata syvältä kaivettu läpi metsän. Muudan kallio kohosi tästä syvänteestä ja siitä uhkusi pieni, kirkas vesisuoni, joka virtasi eräasen vanhanaikaiseen, muurattuun altaaseen, mistä sitten liikavesi juoksi laaksoon. Tälle itkevälle kalliolle, jota verhosi paksu varjo ja jota köynnöskasvit, kostea sammal ja kiiltävät lehdet peittivät, antoi ympärillä vallitseva

yksinäisyys vakavan ja miellyttävän muodon, joka varmaankin oli antanut aiheutta siihen legendaan, mistä enää oli vaan kallion nimi jäljellä: sitä kutsuttiin Haltiankallioksi. Tämä nimi, joka muistutti Sibyllalle kaikkia hänen lapsuutensa kertomuksia, vaikutti epäilemättä paljon siihen, että siitä tuli hänen lempipaikkansa. Hän viipyi siellä ihmeellisen kärsivällisenä ja katseli uteliain silmin tuota kummallista, puoleksi kammottavaa, puoleksi ihastuttavaa kalliota. Hän halusi joutua johonkin seikkailuun. Hänelle niitä tapahtui kaksikin.

Eräänä kesä-iltana hän oli tullut katsomaan Haltiankalliota, sill'aikaa kun hänen imettäjänsä tapansa mukaan teki työtä erään puun juurella ylempänä metsässä. Sibylla halusi olla yksinään kallionsa luona. Neiti de Férias oli tähän aikaan noin seitsemän tai kahdeksan vuotias tyttö, joka siihen ikään oli jotensakin iso ja jolla oli muhkea ryhti ja kaunis käynti. Hänen runsaat hiuksensa olivat kootut verkkoon, jonka paino näytti vetävän hänen päätänsä taaksepäin, joka asema antoi silleen ylhäisen sulouden. Hänellä oli tavallisesti sileälierinen hattu, ja sen ympäri oli kiedottu musta töyhtö, joka keveästi riippui hänen otsallaan, ja loi hänen luonnoltaan syvämielisille silmillensä melkein kesyttömän varjon. Mutta väliin pisti hänen päähänsä kietoa hiuksiinsa liekoja, lehviä ja kukkia, jotka muodostivat sellaisen paksun seppeleen, jotka verhoavat taru-aikojen nuorten, huilua soittavien paimenten otsaa.

Hän oli taas tänä iltana tehnyt samalla lailla ja koristellut päänsä kuin metsän sinipiika, käyttäen peilinänsä pienen lähteen kuvastavaa pintaa. — Hänellä oli kädessä sauva, jonka hän oli kuorinut sileäksi ja seisoen hajamielisin katsein lähteen rannalla, hän tuontuostakin kohotti käsivarsiaan ja teki valkoisella sauvallansa salaperäisiä merkkiä ilmaan, ikäänkuin hän olisi ollut joku sadun

kertoma haltia, johon hän itse oli ihastunut. Yht'äkkiä hyppäsi eräs mies kepeästi penkereelle, joka ympäröitsi lähdetä, aivan hänen eteensä. Sibylla vetäytyi taaksepäin ja oli juuri huutamaisillansa; sitten pysyi hän liikahtamatta nojaten kättänsä sauvaan ja tuijottaen pelottomassa asennossa tuntemattomaan. Mutta vieraassa, joka oli korkeintaan parin kymmenen vuotias, matkapukuun puettu mies, ei todella ollut mitään pelättävää. Hän oli pitkä ja sorja mies, jolla vielä oli jäljellä nuorukaisen suloutta ja jonka avoimista silmistä loisti lempeä katse. Lapsen odottamaton näkeminen, hänen kauneutensa, hänen kummallinen seppeleensä ja hänen urhekas ryhtinsä saattoivat ensin tämän nuoren miehen äänettömään hämmästykseen. Hän jupisi vihdoinkin itseksensä muutamia sanoja ja sanoi sitten ääneen:

— Suokaa anteeksi, neitini... Olen kai tullut teidän alueellenne?

— Olette, vastasi Sibylla.

— Antakaa anteeksi ajattelemttomuuteni. Minä lähdän heti tieheni. Minä lähdin oikeastaan, hän lisäsi, näyttäen erästä albumia, piirustelemaan näihin metsiin, jotka luulin olevan avoinna yleisölle.

Sibylla ei vastannut mitään, vaan astui pari askelta ikäänkuin hän olisi aikonut lähteä.

— Se on vahinko, vieras jatkoi iloisesti. Tätä kaunista seutua! Saanko luvan kysyä sen niemeä?

— Haltiankallio.

— Vai niin, ja te olette haltia? nuori mies sanoi, jota lapsen totisuus huvitti.

Sibyllan huulilla liikkui ylpeä myhäily.

— Niin, sanoi hän.

— Oi sallitteko minun piirtää teidän kuvanne?

— En.

— Saanko edes kysyä teidän nimeänne?

— Sibylla.

— Hyvästi sitten, neiti Sibylla... Sallitteko minun syleillä teitä, suloinen lapsi?

— En.

— Saanko suudella kättänne?

— Sibylla ojensi kätensä niin armollisesti kuin ruhtinatar. Vieras hymyili ja suuteli sitä totisena.

— Minä kiitän teitä, neiti. Nyt lähden tieheni ja minä vakuutan teille, ett'en milloinkaan unohda kalliota enkä sen haltiaa. Säilyttäkää tekin pieni muisto minusta kauniissa päässänne. Säilytättekö?

— En tiedä teidän nimeänne.

— Nimeni on Raoul. Muistatteko sitä?

— Aina, vastasi lapsi.

Raoul katseli häntä hiukan hämmästyneenä, itsekään tietämättä miksi, ja hymyili hölmistyneenä, sitten hän tervehti häntä kohteliaasti ja katosi metsään.

Muutamaa päivää myöhemmin piti rouva de Férias tarkkaavaista poikansa tytärtä polvillaan ja alkoi näillä sanoilla kertoa erästä itämaalaista satua, joita hän oli mainio sepittelemään:

— Oli kerran kuninkaan poika, joka metsästi Ganges virran rannoilla. Hän oli kaunis kuin päivä, hyvin kasvatettu, valistunut ja sievä. Hänen nimensä oli...

Sill'aikaa kun markiisitar haki nimeä kuninkaan pojalle, Sibylla sen äkkiä hänelle sanoi:

— Raoul.

— Miksi juuri Raoul? kysyi rouva de Férias, hiukan hämmästyneenä.

Vieno puna levisi lapsen poskille. Jokin tunne, jota hänen oli mahdoton selittää, oli häntä tähän saakka pidättänyt kertomasta tuota viatonta kohtaustaan vieraan kanssa. Mutta hän ilmoitti sen nyt viivyttelemättä isoäidillensä, ja lisäsi vilpittömästi, että koska tämä Raoul oli hänestä

näyttänyt kauniilta kuin päivä, hyvin kasvatetulta, valistuneelta ja sievältä, niin hänen nimensä oli luonnollisesti juohtunut hänen mieleensä ristittäissä sitä kuninkaan poikaa, jolla oli aivan säntilleen samat ominaisuudet. Rouva de Férias nauroi kertomusta enemmän kun se olisi ansainnutkaan; seuraavana päivänä lähti hän salaa kävelemään linnan ympäristöön ja sai silloin tietää, että prinssi Raoul, jota hänelle kuvailtiin iloiseksi nuoreksi mieheksi, joka oli elänyt ylhäisessä maailmassa, oli lähtenyt samana päivänä illalla, jona Sibylla oli hänet nähnyt. Sibylla sai sentähden vapaasti pitkittää rakkaita kävelyjään, ja joutui jonkun ajan kuluttua toiseen seikkailuun, joka vaatii edeltäkäsin selitykseksensä muutaman sanan.

Puro, joka virtasi Haltia-kallion ontelosta ja juoksi metsän lävitse, laski mereen kahden ranskalaisen penikulman päässä siitä. Mutta matkalla siihen liittyi pari kolme lisäjokea ja loppu juoksullansa se muodosti melkoisen putouksen, joka muutamaa vuotta ennenkuin tämä kertomus alkaa, oli saanut kunnian pyörittää myllyä, joka oli rakennettu metsän syrjään. Myllärin nimi oli Jacques Féray. Hän oli ennen reippaasti palvellut meriväessä, ja oli kotiin palattuansa löytänyt uskollisen morsiamen, jolle hän uskollisuutensa osoitteeksi antoi merimies-korvarenkaansa ja josta pian tuli valkoinen ja hyvin voipa myllärin-emäntä. Tämä avioliitto oli onnellinen. Jacques Féray oli hyvä, hauska poika. Hänellä oli kaunis ääni, jota hän oli harjoittanut valvoessansa öillä laivan kannella, ja jota hän ei lakannut käyttämästä pienen tyttärensä kehdon ääressä, jonka hänen vaimonsa hänelle lahjoitti. Myllyn edustalla oli neliskulmainen puutarha, missä oli kaksi viikunapuuta ja kolme mehiläispesää. Tämä nuori myllärin-emäntä, tämä jauhoinen ja laulava mylläri ja tuo pieni tanssiva lapsi, kaikki tämä muodosti kesä-